

N K Y

Nurmijärven Nuorten Kristillinen yhdistys ry

Sanan ja rukouksen ilta 3.10.2021

Miten Jeesuksen omat ovat onnistuneet lähetyuskäskyn toteuttamisessa ?.....

Joh.17 ... Isä...kirkasta Poikasi

4. Minä (Jeesus) olen kirkastanut Sinut maan päällä: minä olen täyttänyt sen työn, jonka Sinä annoit minun tehtäväkseni.

13. Mutta nyt minä tulen Sinun tykösi ja puhun tätä maailmassa, että heillä olisi minun iloni täydellisenä heissä itsessään.

14. Minä olen antanut heille Sinun Sanasi, ja maailma vihaa heitä, koska he eivät ole maailmasta, niin kuin en minäkään maailmasta ole.

15. En minä rukoile, että ottaisit heidät pois maailmasta, vaan että Sinä varjelisit heidät "Pahasta".

20-21. Mutta en minä rukoile ainoastaan näiden edestä, vaan myös niiden edestä, jotka heidän sanansa kautta uskovat minuun, että he kaikki olisivat yhtä, niin kuin Sinä, Isä, olet minussa ja minä Sinussa, että hekin meissä olisivat, niin että maailma uskoisi, että Sinä olet minut lähettänyt.

Herramme Jeesuksen lupaus

Jeesus sanoi opetuslapsilleen: ***”kun Pyhä Henki tulee teihin, niin te saatte voiman, ja te tulette olemaan minun todistajani sekä Jerusalemissa että koko Juudeassa ja Samariassa ja aina maan ääriin saakka”.*** Apt. 1:8

Jokainen sukupolvi maailmassa on tarkoitettu kuulemaan pelastava evankeliumi, Hyvä sanoma.

Hänen omansa on lähetetty ja oikeutettu ”suurlähettiläinä” se kertomaan omalle sukupolvelleen.

Ensimmäisiä ”suurlähettiläitä”

- ❑ Pietari alkusrk:n kärkijohtajia, Antiokian piispa
- ❑ Paavali teki 3 lähetysmatkaa, perusti lukuisia seurakuntia välimeren koillispiirissä
- ❑ Apostolit ja muut opetuslapset (kristityt kauppiaat) sekä raamatun evankelistat levittivät evankeliumia ja perustivat seurakuntia Pyhää maata ympäröiviin maihin kuten Egyptiin, Etiopiaan, Syyriaan, Meediaan, Persiaan, Kreikkaan ja apostoli Tuomas jopa Intiaan saakka

Alkuseurakunta

- ❑ Jerusalemin kristityt perustivat alkuseurakunnan n. 30 jKr. Juutalaissodan seurauksena se hajosi 66 jKr.
- ❑ Paavali ryhtyi 33 jKr levittämään evankeliumia ja perustamaan seurakuntia Välimeren itäosissa
- ❑ Alussa Pietari oli alkuseurakunnan johtaja 30-44 jKr ja sitten Jeesuksen veli Jaakob 44-64 jKr
- ❑ Jerusalemin temppelin hävityksen seurauksena alkuseurakunta pakeni roomalaisia 70 jKr

Seurakunta apostolisen ajan jälkeen...

- ❑ Seurakuntien hengellistä elämää johtivat karismaattiset, profetoimisen lahjalla varustetut henkilöt ja sanan opettajat
- ❑ Seurakunnat pitivät yhteyttä kirjeitse
- ❑ Seurakuntia ja uskovia satoi toisiinsa yhteinen usko
- ❑ Profeettojen määrä lisääntyi - myös valheprofeettojen
- ❑ Seurakuntiin alettiin kutsua ”kaitsijoita” – piispoja, joiden alaisuuteen siirtyivät pian kaikki seurakunnan eri tehtävät
- ❑ Piispavallan seurauksena kehittyi kirkko-organisaatio

...Seurakunta apostolisen ajan jälkeen

- ❑ Apostolisen ajan jälkeen ei tullut enää seurakuntiin samoilla hengellisillä lahjoilla ja johtamistaidoilla varustettuja opettajia, kuin alkuseurakunnassa oli
- ❑ Usein seurakuntien johtoon tuli henkilöitä, jotka olivat saaneet vaikutteita pakanallisista filosofioista tai kulttuureista
- ❑ Seurakunta levisi pian Arabiaan, Mustameren ja Kaspienmeren läheisyyteen

Seurakunta toisella vuosisadalla

- ❑ Kristilliset seurakunnat olivat levinneet yli roomalaisen maailman
- ❑ Seurakuntien jäseniksi tultiin kasteessa
- ❑ Kristittyjä vainottiin, koska eivät palvoneet Rooman keisaria ja valtakunnan jumalia
- ❑ Kirkon haastajiksi tulivat montanolaisuus ja gnostilaisuus
- ❑ Raamattu puuttui -> harhaopit yleistyivät srk:ssa

Lapsikaste yleistyy

- ❑ Vaikka Raamatussa ei puhuta muusta kuin uskovien kasteesta, kuitenkin lapsikastetta pidetään kirkollisessa julistuksessa 'ainoana oikeana' kastemuotona
- ❑ Lapsikaste yleistyi toisen vuosisadan lopulla sen uskomuksen vuoksi, että lapset kastamattomina joutuvat kadotukseen
- ❑ 300-400 luvulla kastetta pyrittiin viivyttämään lähelle kuolemaa, sillä ajateltiin, että vain ennen kastetta tehdyt synnit saa anteeksi

Seurakunta kolmannella vuosisadalla

- ❑ Tertullianus toi käsitteet ”armo” ja ”kolminaisuus”
- ❑ Idän (Aleksandrian) ja lännen (Rooman) piispat kiistelivät Isä-Jumalan ja Kristuksen välisestä suhteesta
- ❑ Kristinusko alkoi levitä kaupungeista maaseudullekin
- ❑ Keisari Diocletianuksen aikana 284-305 jKr roomalaiset yrittivät hävittää kristinuskon kokonaan mutta eivät onnistuneet

Kristinuskon kannatus laajenee

- ❑ Ensimmäiset 3 vuosisataa olivat evankeliumin voittokulkua
- ❑ Keisari Konstantinuksen vaikutuksesta kristittyjen vainot loppuivat 313 jKr Milanon ediktin seurauksena
- ❑ Manikealaisuus ja uusplatonismi saivat vielä kannatusta etenkin sivistyneistön piireissä keisari Julianuksen voimakkaalla vaikutuksella yrittäessään luoda kaikkia tyydyttävän yhteisen pakanallisen ”kirkon” 360-luvulla, siinä kuitenkin onnistumatta

Kristinuskosta valtionuskonto

- ❑ Roomassa keisari Julianuksen lait peruttiin ja Keisarit Konstantinus I ja Theodosius säätivät kristinuskon valtionuskonnoksi 390 jKr
- ❑ Paganalliset kultit kiellettiin 392 jKr
- ❑ Paganatemppeilit hävitettiin 416 jKr ja julkiset virat kiellettiin pakanoilta
- ❑ Armenian apostolinen kirkko oli saanut valtionkirkon aseman jo ennen Roomaa vuonna 301 jKr

Kristillinen kirkko organisoituu

- ❑ Pappien ja diakonien virat jo varhain seurakunissa
- ❑ Piispojen tehtävinä olivat opin säilyttäminen sekä sisäisten riitojen sovittelu.
- ❑ Piispat olivat aluksi isojen kaupunkiseurakuntien johtajia
- ❑ Piispojen uskottiin olevan apostolien seuraajia
- ❑ Selibattisäännöt otettiin käyttöön
- ❑ Luostariyhteisöjä syntyi 300 –luvun alusta lähtien

Raamatun kaanon

- ❑ Raamatun kaanon = Raamattuun hyväksytyjen kirjojen kokoelma
- ❑ Muratonin uuden testamentin kaanon noin v. 170
- ❑ UT:n nykyisenlainen kaanon, Pyhä Athanasios v. 367
- ❑ Lopullisesti Uusi testamentti kanonisoitiin v. 397 Karthagon kirkolliskokouksessa
- ❑ Raamatusta pois jätettyjä kirjoja nimitettiin apokryfikirjoiksi

Raamattu ”Jumalan sana”

- ❑ Kristinuskon pyhäksi kirjaksi koottiin heprealainen Raamattu eli Tanak ja Uusi testamentti
- ❑ Tanak koostuu kolmesta osasta Toora, Nevi'im ja Ketuvim eli toora, profeetat ja kirjoitukset
- ❑ Koko Raamatussa on 66 kirjaa, jotka noin 36 eri kirjoittajaa ovat kirjoittaneet Jumalan inspiroimana runsaan tuhannen vuoden aikana

Raamatun levinneisyys

- ❑ Raamattu on nykyisin maailman levinnein kirja
- ❑ Pelkästään Gideons International on jakanut yli 2 miljardia Raamattua tai sen osaa
- ❑ Koko Raamattu on käännetty lähes 500 kielelle
- ❑ Osia Raamatusta on käännetty yli 2500 kielelle

Opilliset kiistat

- ❑ 300-luvun kirkkoa repivät kiistat Pyhän Kolminaisuuden luonteesta, varsinkin Jeesuksen luonteesta kolminaisuuden osana
- ❑ Valtakuntaan syntyi useita oppilahkoja
- ❑ Nikean kirkolliskokous 325 jKr tuomitsi Areioksen opetukset, että Sana oli lihaksi tullut Kristus, oli luotu ja oli Isää Jumalaa alempi
- ❑ 431 ja 451 pidetyt kirkolliskokoukset päättivät, että Kristuksessa ihmisuus ja jumaluus olivat täysin läsnä

Eroja tavoissa

- ❑ Rooma oli 200-luvulta lähtien jakautunut latinalaiseen länteen ja kreikkalaiseen itään. Tavoissakin eroja.
- ❑ Lännessä selibaatti koski sekä pappeja että piispoja, idässä vain piispoja
- ❑ Lännessä ehtoollisleipä oli happamatonta, idässä hapanta
- ❑ Lännessä oli päätetty, että Pyhä Henki lähtee Isästä ja Pojasta kun taas idässä Pyhä Henki lähtee vain Isästä

Kristinuskon leviäminen

- ❑ Etiopiaan kristinusko levisi jo 300 -luvulla
- ❑ Kristinusko levisi Englantiin 600 –luvulla
- ❑ Brittiläiset munkit levittivät kristinuskoa manner-eurooppaankin
- ❑ Kristinusko levisi 600-luvulla Kiinaan saakka, jossa sitä suvaittiin jokin aikaa
- ❑ 500-luvulla läntisessä Euroopassa oli kaksi voimakasta kirkollista keskusta – Rooma ja Irlanti. Molempien lähetystyöstä vastasivat munkit

Kristinuskon leviäminen pohjoiseen

- ❑ Kristinusko vietiin Venäjälle Konstantinopolista 900-luvun lopulla
- ❑ Ansgar ”pohjolan apostoli” toimi 800 –luvulla
- ❑ Tanska ja Norja käännytettiin n. 1030
- ❑ Ruosissa pakanuuden valta loppui 1100 mennessä
- ❑ Piispa Henrik toi kristinuskon Suomeen n. 1150 ja samoihin aikoihin ortodoksikirkko vaikutti meille idästä

Muhamettilaisuuden synty

- ❑ Katolisessa kirkossa käynnissä ollut hajaannustila johti Islamin opin syntyyn
- ❑ Arabialainen valtiomies ja islamin opin profeetta, Muhammed (571-632), oli tutustunut matkoillaan juutalaisuuteen ja Rooman kirkon oppeihin, joista hän sai vaikutteita, erikoisesti juutalais-kristillisestä ebionilaisesta lahkosta. He korostivat lakia eivätkä hyväksyneet mm. Jeesuksen neitseestä syntymistä tai apostoli Paavalin opetuksia.
- ❑ Muhammedin opetuksien pohjalta kirjoitettiin myöhemmin Koraani. Muhammedin liikkeellepanema arabialainen kansainvaellus teki vähitellen samalla lopun roomalaisesta maailmanvallasta

Kristinusko keskiajalla 1

- ❑ Länsi-Rooma kukistui ja Itä-Rooma (Bysantti) vahvistui
- ❑ Konstantinus Suuri perusti valtakuntansa kristilliselle pohjalle ja Keisaria alettiin pitää Jumalan maanpäällisenä edustajana
- ❑ Bysanttilainen kristinusko levisi 900-luvulla Kiovan Venäjälle
- ❑ Paavin valta kasvaa ja kirkkovaltio syntyy 700-luvulla
- ❑ Läntinen kristikunta voimistuu ja laajenee 900-luvulla

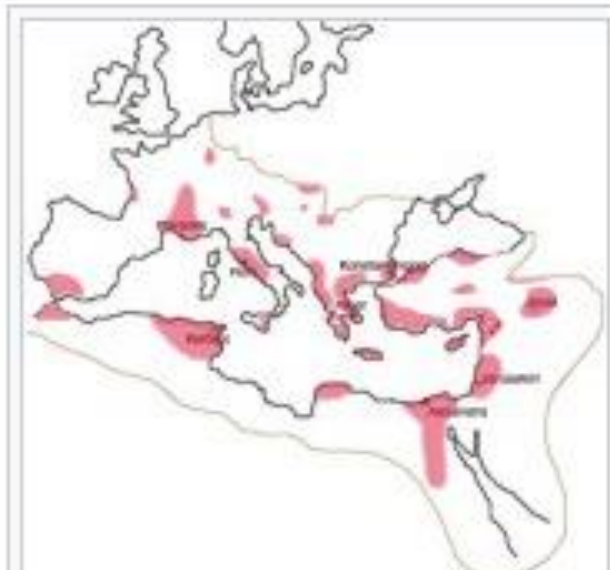
Kristinusko keskiajalla 2

- ❑ Pyhiinvaelluksista tuli suosittuja. Perustettiin vaellusreittejä majataloketjuineen
- ❑ Reliikkikokoelmia, jossa pyhiinvaeltajat rukoilivat
- ❑ Oman paikkakunnan ja maan lisäksi kohteina olivat : Rooma, Santiago de Compostela tai Jerusalemi
- ❑ Pyhimysten palvonta, jotka paavi oli julistanut pyhiksi
- ❑ Innocentius III (1198-1216) aikana oli paavin valta huipussaan, jopa valta erottaa keisari

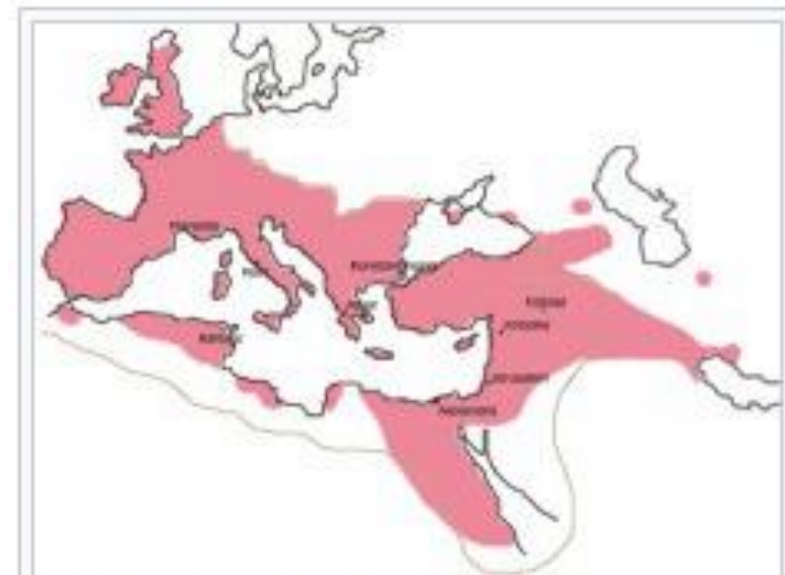
Kristinuskon levinneisyys

Kristinuskon levinneisyys
noin vuonna 100.

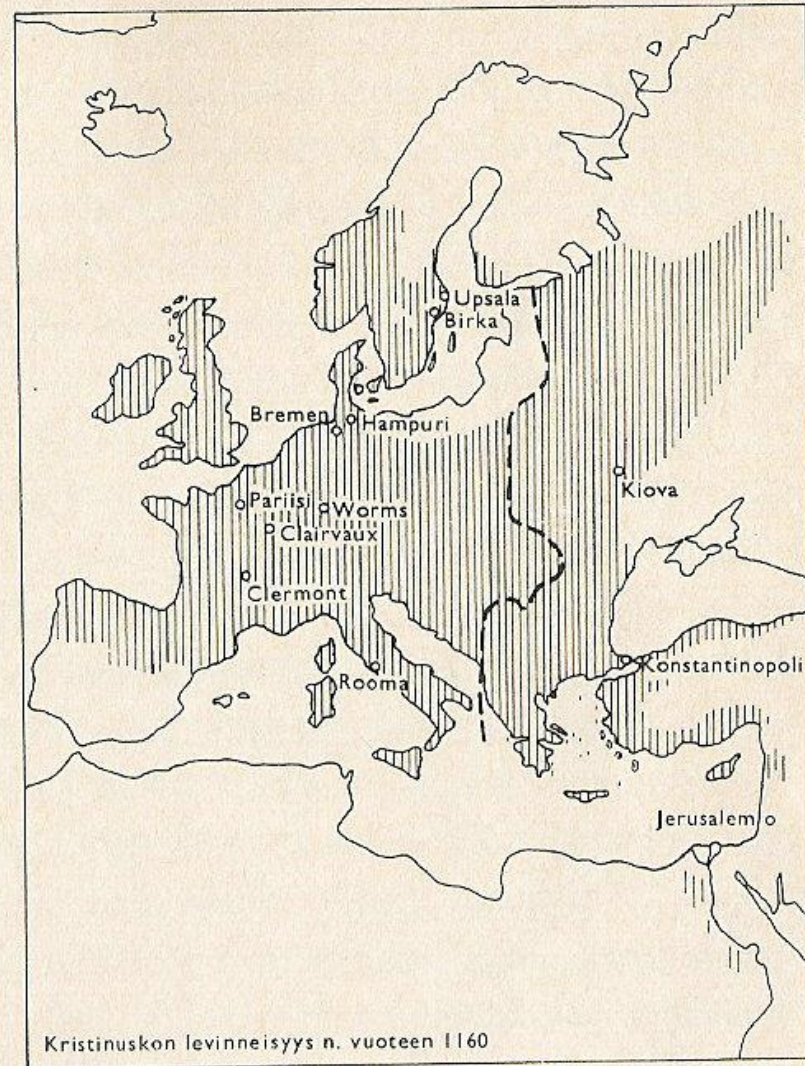
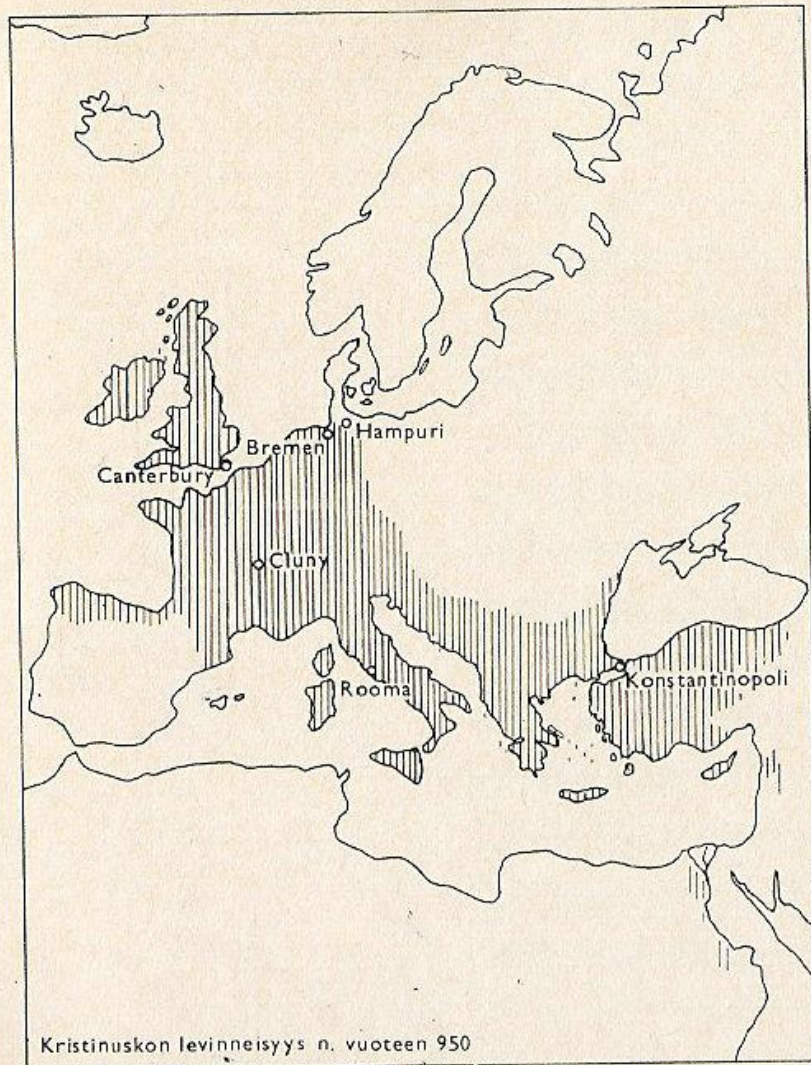
Kristinuskon levinneisyys
noin vuonna 325.

Kristinuskon levinneisyys noin
vuonna 600.

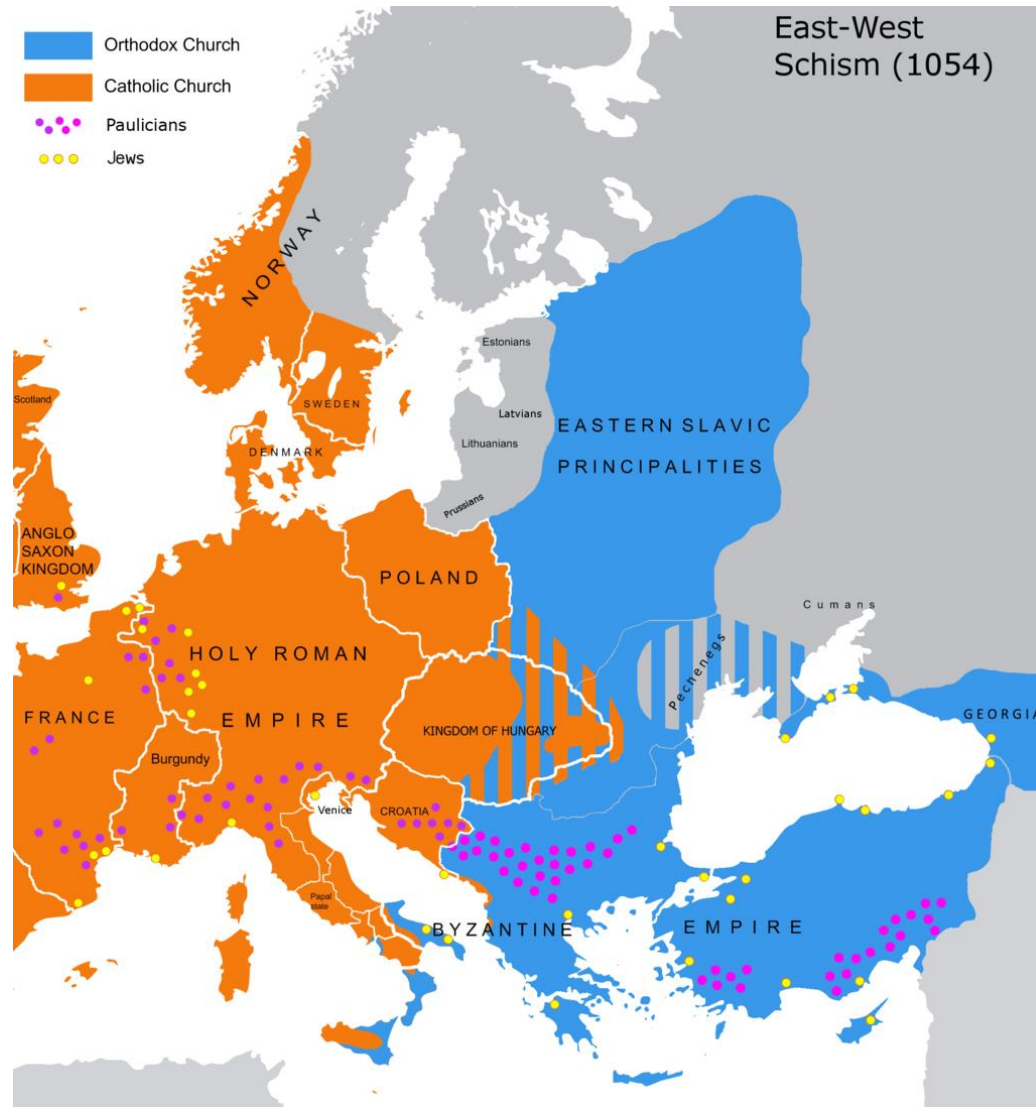
Kristinuskon levinneisyys 950 ja 1160

Suuren skisman aikakausi

- Vuonna 1054 kristikunta jakautui ortodoksiseen ja katoliseen kirkkoon ns. suuren skisman seurauksena ja ne julistivat toisensa kirkon kiroukseen eli pannaan, joka purettiin vasta 1965
- 1000-1200 luvulla suoritettiin ristiretkiä, joiden tarkoituksena oli vallata muslimeilta ja muilta pakanoilta heidän valtaamiaan alueita kristityille. Paavi hyväksyi ristiretkien toteuttamisen, mutta ne eivät tuottaneet toivottua tulosta.

Euroopan kristikunnan jakautuminen 1054 jKr

Eurooppalaisen kristikunnan jakaantuminen vuonna 1054 katoliseen kirkkoon lännessä ja ortodoksiseen kirkkoon idässä.

Kerrettiläisroviot

- ❑ Kun Rooman kirkko ei onnistunut hävittämään kaikkea alkuperäistä kristinuskoa, alkoi se vainota opistaan poikkeavia Raamatullisia kristittyjä harhaoppisina eli kerrettiläisinä
- ❑ Vuonna 404 säädettiin laki, jonka mukaan harhaoppiset voitiin tuomita kuolemaan elävältä polttamalla

Inkvisitioiden aika

- ❑ Vuonna 1184 käynnistyi inkvisitio -ilmiö Etelä-Ranskasta, jossa hyökättiin harhaoppisten, kuten noidiksi epäiltyjen ja juutalaisten kimppuun. Kahden vuosisadan aikana kidutettiin ja tapettiin n. 10 000 ihmistä.
- ❑ Vuonna 1229 säädettiin Roomassa laki polttorovion virallistamiseksi harhaoppisia varten
- ❑ Arvellaan miljoonien uskovien saaneen surmansa katollisen kirkon mukaan vääräoppisten puhdistuksissa

Islamin uhka

- ❑ Muslimit valloittivat 1300 mennessä Bysantin ja kristinusko väistyi Vähä-Aasiasta ja Lähi-Idästä
- ❑ Muslimit yrittivät 1450 jälkeisinä vuosikymmeninä alistaa koko Euroopan islamin valtaan
- ❑ Muslimit alkoivat hyökätä Espanjaan 700 -luvulla mutta maa oli voitettu takaisin jo 1300-luvulle tultaessa
- ❑ Saksalaiset pysäyttivät Muslimien etenemisen Eurooppaan Wienin piirityksessä 1529
- ❑ Islam ei enää pystynyt vaikuttamaan kristilliseen maailmaan ja kristinuskoon

Paavin vallan heikkeneminen

- ❑ Paavin valta heikkeni 1300 -luvulla ja paavin istuin siirtyi Avignoniin Ranskaan
- ❑ Paavin istuin palasi Roomaan 1377
- ❑ Poliittisista syistä syntyi ”suuri katolisuuden skisma”, 1377-1417, jolloin enimmillään oli jopa 3 paavia

Spiritualismi

- ❑ Protestanttien kirkkojen lisäksi esiintyi paikoin Eurooppaa 1500-luvulla uskonnollinen spiritualismi-liike
- ❑ Päättömä merkki oli Jumalan hengen välitön johdatus
- ❑ Yksilön välitöntä suhdetta Jumalaan pidetään tärkeämpänä kuin kirkkoa, Raamattua ja sakramentteja
- ❑ Henkilökohtaisen uskon saanut teki sisäisen valon ohjaamana oikeat uskonnolliset ja siveelliset ratkaisut
- ❑ Vain ”tosiuskovaiset” eli sisäisen valon saaneet muodostivat kirkon

Uskonpuhdistuksen pioneerit

- ❑ Katolisessa kirkossa oli pappeja jotka vaativat palaamista takaisin alkuperäiseen apostoliseen oppiin mutta heidät vaiennettiin
- ❑ Prahan yliopiston rehtori Hus poltettiin roviolla v.1414
- ❑ Professori Hubmaier vangittiin, kidutettiin ja poltettiin Wienin torilla 1528 ja vaimonsa hukutettiin Tonavaan
- ❑ 1525 säädettiin laki, joka määräsi maanpakoon kaikki, jotka eivät kastata lastaan viikon kuluttua lapsen syntymästä
- ❑ Kasteenuudistajat eivät hyväksyneet lapsikastetta

Uskonpuhdistus ja protestantismi

- ❑ Läntisen kristikunnan kriisi kärjistyi 1500 –luvun alussa ja synnytti uskonpuhdistuksen eli reformaation
- ❑ Syntyi uudenlaisia tulkintoja kristinuskosta ja katolinen kirkko hajosi useiksi protesti-kirkkokunniksi
- ❑ Luterilaisuus kehittyi 1530-luvulla selväpiirteiseksi ja levisi Saksasta myös pohjoismaihin
- ❑ Martti Lutherin ohella muita reformaation johtajia olivat Ulrich Zwingli, Jean Calvin (kalvinismi)
- ❑ Calvinin vaikutuksesta Sveitsin Genevestä tuli uusi reformaation keskus

Luterilainen kirkko

- ❑ Kun Katoliseen kirkkoon ei saatu haluttuja muutoksia ja niin syntyi uusia kirkkokuntia: anglikaaninen, luterilainen ja reformoidut kirkot , joihin jäi vielä katolisen kirkon monia oppeja ja muotomenoja
- ❑ Uskonpuhdistuksessa monet tyytyivät siihen, että vain räikeimpiin opin epäkohtiin saatiin muutoksia
- ❑ Luterilainen kirkkokin jatkoi uskonvainoja, tosin lievennettyinä, niitä kohtaan, jotka opettivat Raamattua sanan mukaisesti tulkitsematta kirkon dogmien mukaan

Reformaatio laajentuu

- ❑ Kuningas Henrik VIII syrjäytti paavin Englannin kirkon johtajana 1534
- ❑ Uusi anglikaaninen kirkko hahmottui 1550 tienoilla
- ❑ Kalvinismi levisi Englantiin, josta kehittyi puritanismi
- ❑ Aikuiskastetta korostava Baptismi syntyi 1600-luvulla Hollannissa ja Englannissa
- ❑ Kveekarien liike korosti uskon hengellisyyttä sekä eroa valtionkirkosta
- ❑ Moni uusi liike pakeni Englannin vainoja Amerikkaan

Uskonsodat

- ❑ Ranska ajautui 1500-luvun loppupuolella yli 30 vuoden ajaksi kalvinilaisten hugenottien ja katolilaisten välisiin sisällissotiin
- ❑ Böömistä alkoi vuonna 1618 kolmikymmenvuotinen sota. Se aiheutti paljon tuhoa ja oli vähällä tuhota Saksan protestantismia
- ❑ Westfalenin rauhansopimus 1648 vakiinnutti Saksan uskonnolliset olot ja antoi luterilaisten lisäksi myös kalvinilaisuudelle laillisen aseman ja toisuskoisia suvaittiin
- ❑ Uskonsotien jälkeen katolisuus elpyi Ranskassa nopeasti, ja vuonna 1685 protestantismi kiellettiin

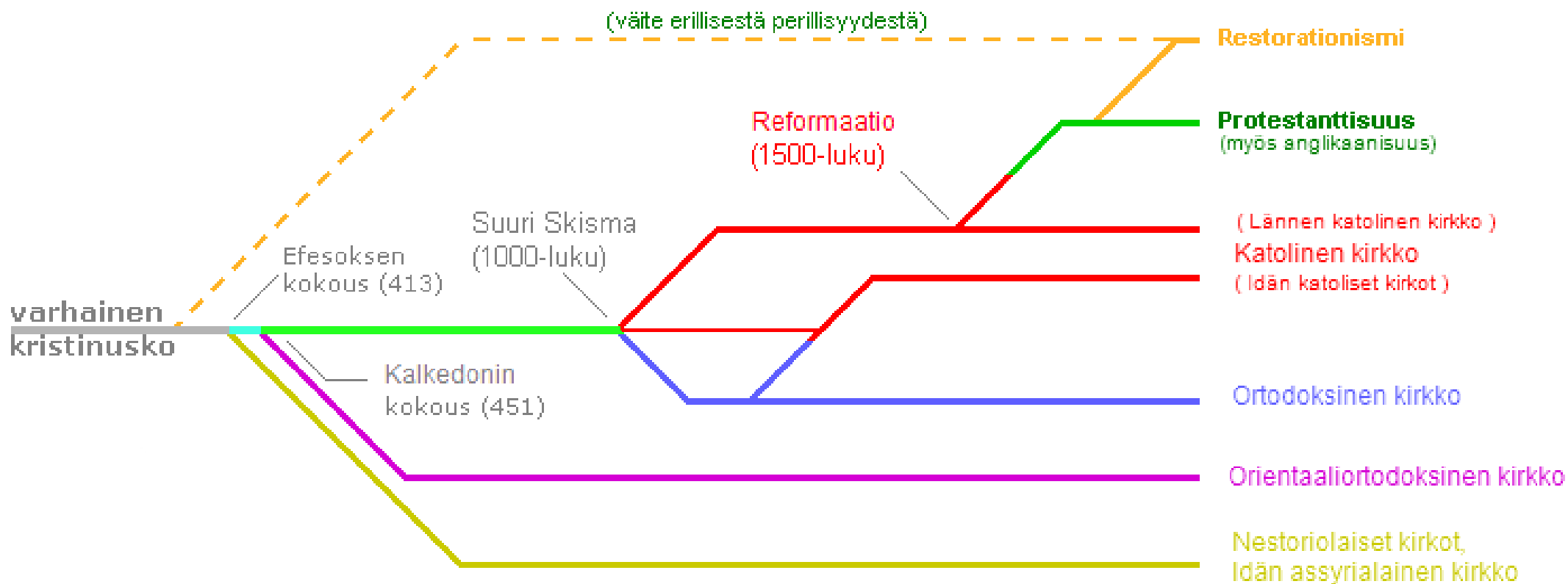
Herätyskristillisuus

- ❑ 1600-luvun lopulla syntyi herätyskristillisuus, joka korosti henkilökohtaista kokemista omassa elämässä
- ❑ Saksalainen luterilainen Philip Jakob Spener edusti pietismiä, jonka myötä kirkko alkoi jakautua ”muotokristittyihin” ja ”elävän uskon kristittyihin”
- ❑ Saksasta levisi herrnhutilaisuus, joka toi mukaan tunteen, joka näkyi sen lauluissa
- ❑ Englannissa John Wesley ja George Whitefield loivat herätyskokousten mallin, joiden ympärille syntyi metodismi

Kristinuskon leviäminen Afrikkaan

- ❑ 1400 –luvulla Portugalilaiset pyrkivät valtaamaan katolilaisuudelle alueita islamin leviämiseltä Saharan eteläpuoliseen osaan
- ❑ 1700 –luvulla Eurooppalaiset tekivät hajanaisia käännytysyrityksiä
- ❑ Käännyttäminen tehostui, kun eurooppalaiset alkoivat kolonisoida Afrikkaa
- ❑ Protestanttisuus levisi eteläiseen Afrikkaan
- ❑ Katolisuus levisi Timbuktuun, Nigeriin, Kongoon
- ❑ 1900 –luvulla levisivät usein kotoperäiset helluntalaiset kirkot

Kristillisten kirkkojen jakautuminen

Maailman uskonnot 2014

MAAILMAN USKONNOT VUONNA 2014

Lähde: International Bulletin of Missionary research

33 %	Kristittyjä	(2376 milj.)
23 %	Muslimeja	(1661 milj.)
14 %	Hinduja	(1000 milj.)
10 %	Uskonnottomia	(683 milj.)
7 %	Buddhalaisia	(514 milj.)
6 %	Kiinalaisten kansanuskontojen kannattajia	(435 milj.)
4 %	Etnisten kansanuskontojen kannattajia	(251 milj.)
2 %	Ateisteja	(137 milj.)
1 %	Uususkontojen kannattajia	(64 milj.)
0 %	Sikhejä	(26 milj.)
0 %	Juutalaisia	(14 milj.)

Kuva: Yle uutisgrafiikka

Kauanko maailman evankeliointi kestäisi ?

Oletetaan: Uskova tuottaa uuden uskovan, joka tuottaa uuden jne...

Kuinka pian koko maailma on uskossa, jos

Uusi uskova syntyy 1 pv:n välein.....	→	Vähän yli kuukauden
Uusi uskova syntyy 1 viikon:n välein	→	Noin 9 kuukautta
Uusi us syntyy 1 kuukauden välein	→	2 vuotta ja 9 kuukautta
Uusi uskova syntyy 1 vuoden välein.....	→	Noin 33 vuotta

Uusi syntynyt sukupolvi pitäisi saada uskoviksi n. 20 vuoden välein.

Kauanko jokaisella uskovalla on aikaa aina uuden uskovan ”synnyttämiseen”,
että koko maailma (8 miljardia ihmistä) pysyisi uskossa?.....

→ 7 kk 8 pv

Lähetyskäsky Matt. 25:18-20

"Minulle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä. Menkää siis ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsiksi, kastamalla heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen ja opettamalla heitä pitämään kaikki, mitä minä olen käskenyt teidän pitää. Ja katso, minä olen teidän kanssanne joka päivä maailman loppuun asti."

Lähteet

- ❑ Kristinuskon historia – Wikipedia
- ❑ Uskonet.fi/artikkelit/154/kristinuskon_historia
- ❑ Kristinuskon kaksi vuosituhatta –
Mikko Juva Paavo Kortekangas
- ❑ YLE uutisgrafiikka
- ❑ Kristikunnan historia – Bamber Gascoigne